

AFDELINGENS

ØKONOMI

Inkl. op-
samling på
deltagernes
drøftelser

**Kursus for afdelingsbestyrelser
v/ Dorte Hjerrild, BL – Danmarks Almene Boliger**
14. april 2018, Hotel Griffen, Rønne

BL
DANMARKS
ALMENE
BOLIGER

Tilfredse beboere

Hvordan kan afdelingsbestyrelsen bidrage til budgettet, så det styrker afdelingen og giver tilfredse beboere?

Dagens program

→ Intro

- Interessen for huslejen
- Det formelle ansvar

→ Afdelingens økonomi

- Beboernes indflydelse på budgettet
- Huslejen og udvalgte udgiftsposter

→ Afdelingsbestyrelsens opgave

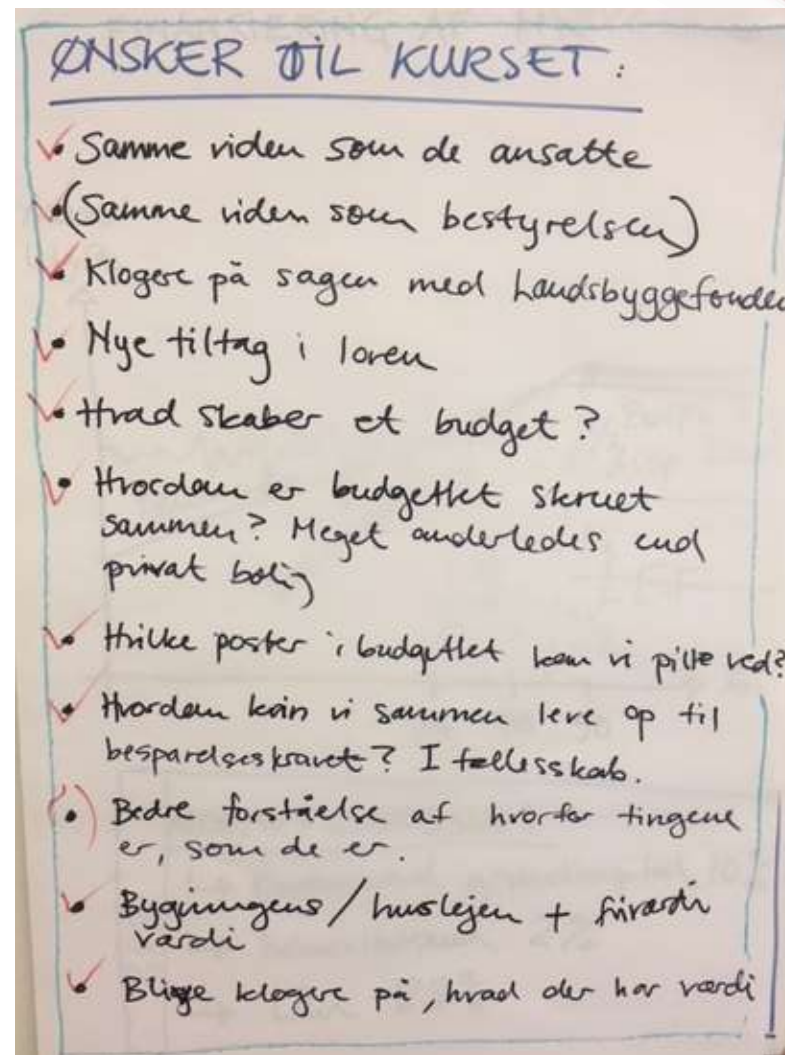
- Afdelingsbestyrelsens arbejde med budgettet og driften
- Beboernes ønsker

→ Afslutning og middag

Hils på hinanden

- Ud på gulvet
- Find en at hilse på – gerne en du ikke kender så godt
- Stil hinanden disse spørgsmål:
 1. Hvordan kan du bidrage til arbejdet med afdelingens budget?
 2. Hvad vil du gerne have hjælp til af andre i forhold til afdelingens budget?
 3. Hvad håber du på, at du får ud af dette kursus?

BIDRAG TIL AFD. BUDGET

- Ikke have fokus på huslejen men også på
- Tale sammen i afd. best. → beboersmøde + adm.
- Kommunikation hele vejen rundt - ellers bliver det topstyret
- Fokus på realiteter - afd. vedligeholdelse
- Markvandring • Fortælle, at det er beboers egen økonomi
- Sætte mig ind i budgettet → gøre sig forståeligt
- Repræsentere alle i afd.
- Respekter af adm. i ft.

HJÆLP? holdninger

- Fra adm. → lov, ændringer, hvad må vi ikke ved, økonomisk konsensus, tekniske behov (tidssvarende boliger)
- Hvordan får vi flere beboere med til møderne? Udveksle erfaringer m. andre afd. best.
- De 10 afsnit i Svanke
- Huslejekonsensus vigtig!
- Tids horisonten er et problem
- Få deltagere på afd. mødet
- Svært at sammenligne - afd. meget forskellige
- Helhedsplaner

OBS!

De almene boligorganisationer

→ Formål

Almene boligorganisationer har som formål at stille passende boliger til rådighed for alle med behov herfor til en rimelig husleje samt at give beboerne indflydelse på egne boforhold.

→ Kendetegn

- Offentligt støttet byggeri
- Non-profit organisationer
- Kommunal anvisningsret (boligsocial forpligtigelse)
- Beboerdemokrati
- Landsbyggefonden

Hvem interesser sig for huslejen? Og hvorfor?

Mest for pengene → fælles interesse

Almene lejere:

- Rimelig husleje (omkostningsbestemt husleje)

Boligorganisationen:

- Tilfredse beboere
- Boliger, der kan lejes ud

Stat og kommune:

- Finansieringsstøtte til nybyggeri
- Boligstøtte til beboerne

Samfundet:

- Billige boliger til udsatte grupper

2016: Aftale om effektivisering

BL, KL og regeringen har aftalt, at driften i den almene boligsektor frem mod 2020 skal effektiviseres med 1,5 mia. kr.

Effektiviseringerne slår direkte igennem i huslejen

Omsat til hver enkelt almene bolig:

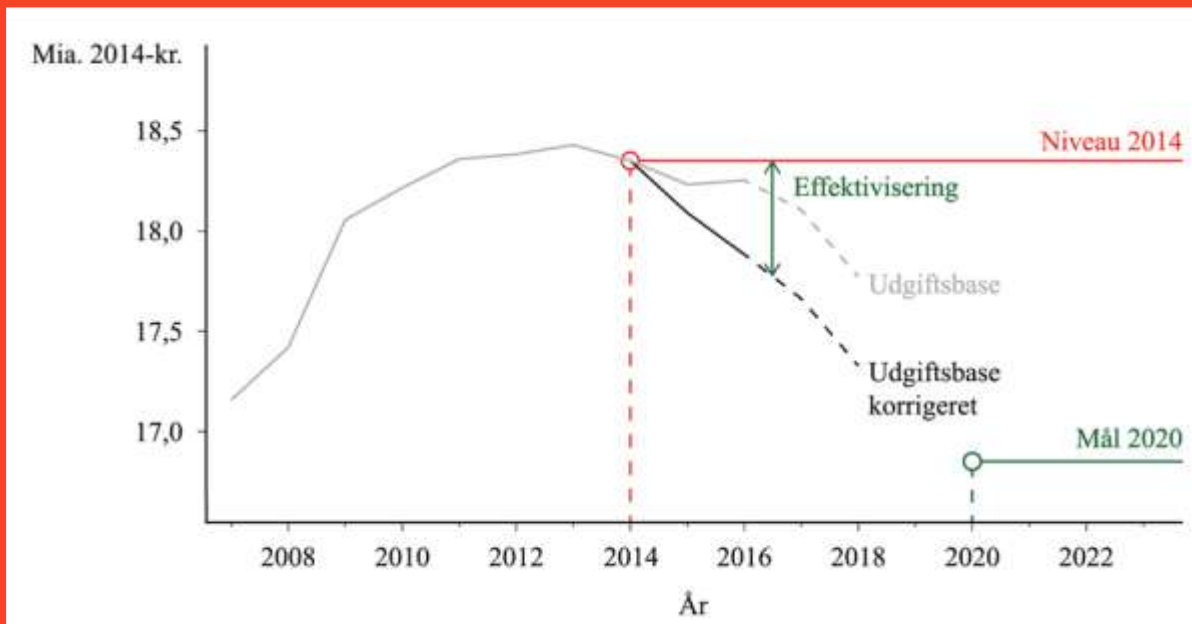
1,5 mia. kr.

580.000 boliger

Ca. 2.500 kr.
pr. bolig

Effektiviseringen på de 1,5 mia. kr. svarer til 8 %
Skal indføres 2015-2020 og evalueres i 2021

Udvikling i effektivitet

Organisationsbestyrelsen

- Har den overordnede ledelse af boligorganisationen og dens afdelinger
 - Ansvarlig for strategi og overordnede retning og mål
- Er formelt ansvarlig for driften
 - Herunder for at udlejning, budgetlægning, regnskabs- aflæggelse, lejefastsættelse og den daglige administration sker i overensstemmelse med de herfor gældende regler
- Dvs. juridisk og økonomisk ansvarlige

Behov for at præcisere...

Boligorganisationen skal sikre en forsvarlig og effektiv drift af boligorganisationen og dens afdelinger, herunder udøve god økonomistyring og egenkontrol samt løbende fremme produktivitet, kvalitet og effektivitet.

Lov om almene boliger § 6 a

Mere præcisering...

Lov om almene boliger § 14 b:

Boligorganisationens bestyrelse har den overordnede ledelse af boligorganisationen og dens afdelinger.

Stk. 2. Boligorganisationens bestyrelse har **ansvar for driften af boligorganisationen og dens afdelinger** og skal sikre, at den organiseres og tilrettelægges effektivt og produktivt.

Stk. 3. Boligorganisationens bestyrelse har **ansvar for vedligeholdelsen af afdelingens bygninger m.v.**, og at der i afdelingernes budgetter henlægges de nødvendige midler hertil.

Stk. 4. Boligorganisationens bestyrelse skal **opstille og implementere mål** for forbedring af produktivitet og effektivitet, såfremt effektivitetsnøgletal og analyser peger på forbedringsområder. Mål og initiativer skal fremgå af styringsrapporten.

Bekendtgørelse om drift af almene boliger § 13:

Stk. 6. Boligorganisationens bestyrelse skal fastsætte **mål for udviklingen i hver afdelings samlede driftsudgifter for den kommende 4 års periode**

Hvad så med afdelingsmødet og afdelingsbestyrelsen?

- Formelt ingen ændringer
- **Afdelingsmødet** beslutter niveauet for vedligeholdelse og renholdelse
- **Afdelingsbestyrelsen** forelægger sine ideer til afdelingsmødet og samarbejder med administrationen om iværksættelse af beslutningerne
- **Boligorganisationen** (administrationen) sørger for at afdelingens ønsker opfyldes bedst og billigst

Afdelingsmødets kompetence

- Godkender **afdelingens budget** (og evt. regnskab)
- **Godkender alle arbejder og aktiviteter i afdelingen**
 - Renovering og forbedringer
 - Rammer for udvendige råderetsarbejder
 - Forebyggende socialt arbejde
- Godkender afdelingens husorden og vedligeholdelsesreglement
- Godkender sammenlægning af afdelinger
- Træffer beslutning om urafstemning
- Vælger medlemmer til afdelingsbestyrelsen
- Vælger evt. repræsentanter til repræsentantskabet
- Kan uddelegere kompetence til beboergrupper

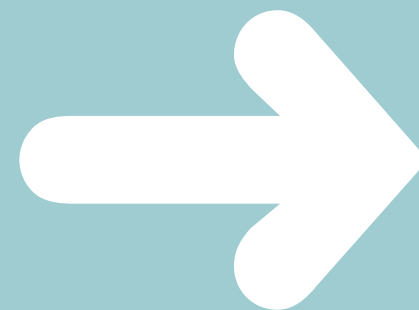
Afdelingsbestyrelsens formelle opgaver

- Indkalder og afvikler afdelingsmøder
- Indkalder og afvikler møder i afdelingsbestyrelsen
 - Dagsorden skal gøres tilgængelige for afdelingens beboere samtidig med, at der indkaldes til mødet eller kort tid derefter
 - Referat af møderne skal gøres tilgængelige for afdelingens beboere senest 4 uger efter mødet
- **Godkender regnskab**
 - Kræver delegering fra afdelingsmødet
- Udarbejder og præsenterer **forslag** for afdelingsmødet
 - **Budget for afdelingen**
 - **Overordnede rammer for arbejder og aktiviteter i afdelingen**

Spørgsmål

- Hvordan oplever I hos jer branchens fokus på effektivisering?
- Hvilke muligheder indeholder dette fokus?
- Hvilke mulige udfordringer kan det give?

Afdelingens økonomi

Budgettets elementer

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Primært planlagt	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Komplet vedligeholdelse	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overflader	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
VVS-anlæg	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
El-anlæg	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Inventar	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Øvrige bygning	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Diverse	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
I alt	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000

Forbrugsbudgetter

Individuelt antennebudget	
Forbrug	207.000
Afgifter	
Samlet udgift	207.000
Nuværende	
Nedsættelse	
Pr. m ² årligt	

Individuelt vandbudget	
Forbrug	207.000
Afgifter	
Samlet udgift	207.000
Nuværende	
Nedsættelse	
Pr. m ² årligt	

Individuelt elbudget	
Forbrug	207.000
Afgifter	
Samlet udgift	207.000
Nuværende	
Nedsættelse	
Pr. m ² årligt	

Individuelt varmebudget	
Forbrug	397.000
Afgifter	48.000
Samlet udgift	445.000
Nuværende a conto-betaling	455.000
Nedsættelse	10.000
Pr. m ² årligt	0,98

Balanceleje

Resultatet

- Resultatkonto
 - Eventuelle indeståender på afdelingens resultatkonto skal afvikles over højst 3 år
 - Både negativ og positiv saldo
 - Overskud
 - Anvendes til at dække underfinansiering eller underskud

Forskelle i huslejen

- Hvorfor er der forskel på huslejen?
- Forskellige huslejer i samme afdeling?
 - Dyre og billige m²
 - Nye og gamle boliger i samme afdeling
 - Forbedringer via råderetten
 - Herlighedsværdi?
- M²-leje = samlede lejeindtægter
samlet boligareal

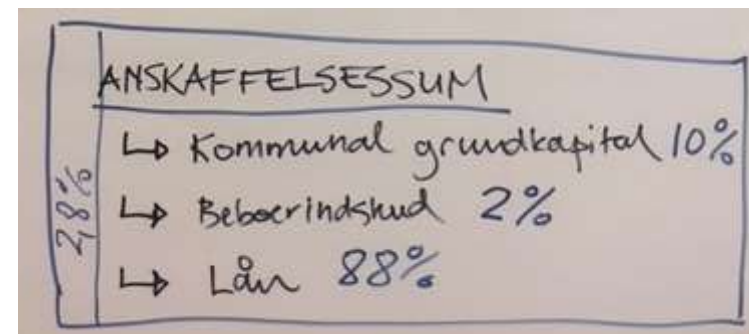
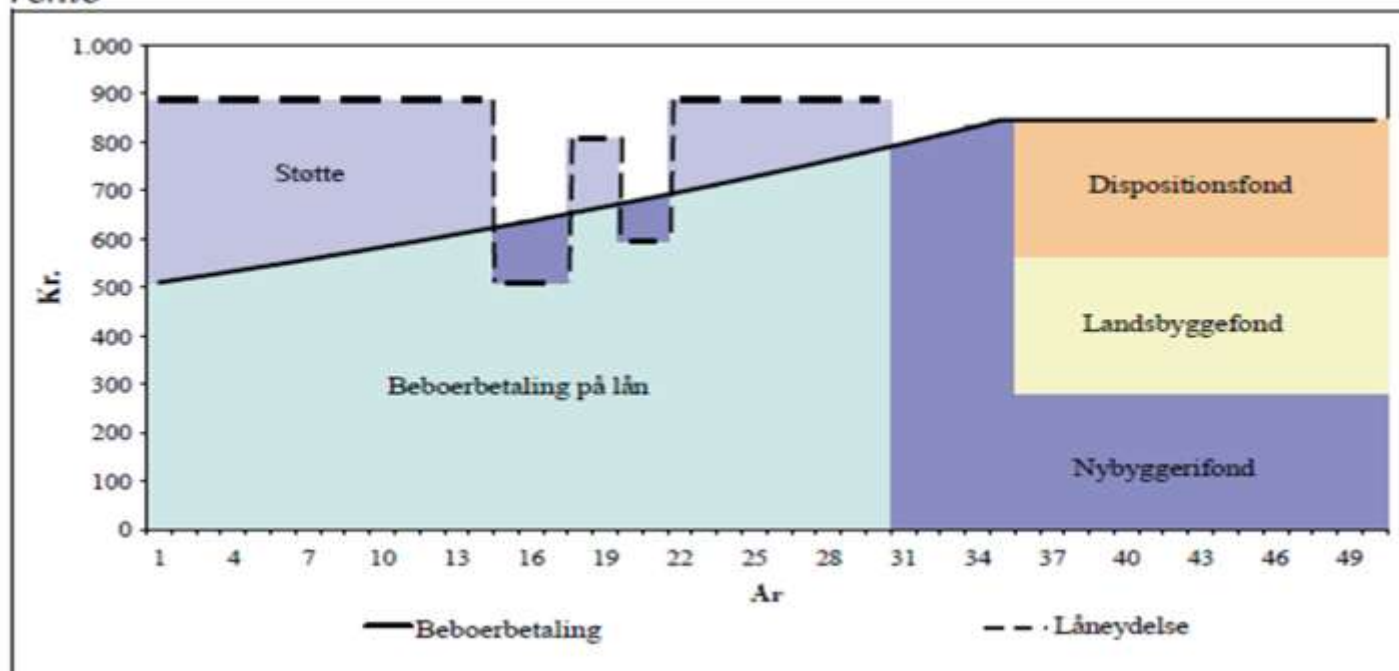
Tabel 8: Udgifter – budget 2017 i kr. pr. m² for familieboliger fordelt på ibrugtagelsesår

Udgifter i kr. pr. m ²	Før 1958	1958-1967	1968-1982	1983-1999	Efter 2000
Nettokapitaludgifter					
Offentlige og andre faste udgifter	23	57	180	373	580
Ejendomsskatter	290	68	253	197	149
Vandafgifter	33	34	58	51	42
Renovation	28	26	24	24	4
Forsikringer	16	16	26	26	24
Energiforbrug	19	21	16	14	13
Bidrag til Landsbyggefonden	65	42	23	17	14
Administrationsbidrag	57	54	4	0	0
Andet ¹	5	5	49	53	48
Variable udgifter	144	146	5	5	5
Renholdelse	86	89	139	130	103
Almindelig vedligeholdelse	36	34	84	78	60
Andet	22	23	31	31	24
Planlagt og periodisk vedligeholdelse og fornyelse	217	189	173	21	20
Istandsættelse ved fraflytning	180	157	140	160	112
Tab ved lejeledighed og fraflytning	26	20	20	137	94
Andet	4	3	4	3	14
Ekstraordinære udgifter	6	8	8	1	3
Forbedringsarbejder og afskrivning	141	154	186	43	7
Bygningsrenovering og ombygning	124	117	115	32	12
Andet	7	26	61	7	0
Udgifter i alt	11	11	10	4	5
Indtægter i kr. pr. m²	815	799	873	892	956
Husleje	751	724	772	848	919
Lejeindtægter erhverv mv	19	15	11	2	3
Renteindtægter	4	4	4	4	3
Driftssikring	12	24	53	5	5
Øvrige indtægter	30	32	34	33	27
Indtægter i alt	815	799	873	892	956

Note: Summerne kan afvige pga. afrundinger
¹ Herunder bidrag til dispositionsfonden og arbejdskapital.

Finansiering af nybyggeri

Figur 2.2. Beboerbetaling, ydelsesstøtte og fondsindbetalinger ved varierende rente

Indflydelse

- Hvilke poster har beboerne indflydelse på?
- Inddel de enkelte poster:
 - Ingen indflydelse
 - Kan påvirkes
 - Indflydelse (standard og serviceniveau)

Renholdelse

- Hvilke udgifter dækker posten?
- Hvordan fastsættes udgiften?
- Vigtigt:
 - Respekter rolle- og opgavefordelingen
 - Gør serviceaftaler synlige

Ejendoms kontor

Almindelig vedligeholdelse

- Budgetteres realistisk på baggrund af tidligere års erfaringer
- Der henlægges *ikke* til almindelig vedligeholdelse
- Hvis der er et mønster i opgaverne, kan det være hensigtsmæssigt at henlægge til opgaverne (-» konto 116)

Planlagt og periodisk vedligeholdelse og fornyelser

”For at sikre mod store **pludselige lejestigninger** i forbindelse med større vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder er der fastsat regler om, at der skal foretages henlæggelser i **fornødent omfang** til planlagt vedligeholdelse i boligorganisationens afdelinger.” (Driftsvejledningen)

”Der kan ikke henlægges til **moderniserings- og forbedringsarbejder.**” (driftbkg. § 64, stk. 2)

Henlæggelser - formål

- At opretholde den oprindelige kvalitet og brugsværdi
- Nuværende beboere ”slider” på bygningsdelen – de skal derfor betale for opsparing til vedligeholdelse og fornyelse
- Sikre jævn huslejudvikling
 - Jævne udgifterne ud, så de kan udføres på det bedst mulige tidspunkt set i forhold til økonomi og byggeteknik → henlægge til fremtidigt forbrug

Henlæggelser – krav og regler (driftsbkg. § 60-61)

- Gældende regler
 - Minimum 10 års vedligeholdelsesplan
- **Nye regler**
 - Henlæggelsernes størrelse fastsættes på baggrund af en vedligeholdelses- og fornyelsesplan, der pr. 1. januar 2018 omfatter mindst de kommende 15 år, pr. 1. januar 2020 omfatter mindst de kommende 20 år, pr. 1. januar 2022 omfatter mindst de kommende 25 år og pr. 1. januar 2024 omfatter mindst de kommende 30 år.
 - Rapport om ejendommens tilstand mv. skal hvert 5. år granskes af en ekstern uvildig byggesagkyndig med henblik på at vurdere, om rapport og plan er retvisende og omfatter de nødvendige aktiviteter – inden 1/1 2022
- Henlæggelser skal sikres ajourført til realværdi
- Der skal laves en beregning af likviditeten

Vedligeholdelsesbudgettet

Afdeling 19

Vedligeholdelsesbudget 2019 – 2038

Likviditetsbudget:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029–2038	Sum	Snit
Primo	1.531.000	1.408.000	1.574.000	1.827.000	2.143.000	2.463.000	2.763.000	3.007.000	2.435.000	2.790.000	3.153.000	3.500.000		
Henlæggelse	492.000	500.000	508.000	516.000	524.000	532.000	540.000	547.000	555.000	563.000	571.000	5.710.000	11.066.000	553.300
Budget	615.000	334.000	255.000	200.000	204.000	232.000	296.000	1.119.000	200.000	200.000	224.000	3.264.000	6.528.000	326.400
Ultimo	1.408.000	1.574.000	1.827.000	2.143.000	2.463.000	2.763.000	3.007.000	2.435.000	2.790.000	3.153.000	3.500.000	5.946.000		
Stigning i hensættelsesbeleb		8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	7.000	8.000	8.000	8.000	0		
Stigning pr. mdr. (snit)		29	29	29	29	29	29	25	29	29	29	0		
svarende til (isoleret set)		0,49%	0,49%	0,49%	0,49%	0,49%	0,49%	0,43%	0,49%	0,49%	0,49%	0,00%		

Bruttoetageareal:	1.586 m ²	Boliger:	23	Samlet årlig leje:	kr. 1.641.000

Nøgletal:	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029–2038	Sum	Snit
Årlig henlæggelse pr. m ² :	310	315	320	325	330	335	340	345	350	355	360	360		349
Årligt budget pr. m ² :	388	211	161	126	129	146	187	706	126	126	141	206		206
Saldo henlæggelse snit pr. m ² :	888	992	1.152	1.351	1.553	1.742	1.896	1.535	1.759	1.988	2.207	3.749	17.064	853
Nøgletal (saldo/henlæggelse):	2,86	3,15	3,60	4,15	4,70	5,19	5,57	4,45	5,03	5,60	6,13	10,41		2,45

Tilstandsrapport 2014	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029–2038	Sum	Snit
Bygningsbasis	0	0	0	0	0	20.000	0	0	0	0	20.000	40.000	80.000	8.000
Primære bygningsdele	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	100.000	200.000	20.000
Kompl. bygningsdele	24.000	90.000	24.000	24.000	24.000	24.000	54.000	24.000	24.000	24.000	24.000	336.000	672.000	67.200
Belægninger	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	57.000	570.000	1.140.000	114.000
VVS-installationer	58.000	50.000	46.000	46.000	50.000	58.000	46.000	50.000	46.000	46.000	50.000	488.000	976.000	97.600
EL-installationer	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	200.000	400.000	40.000
Inventar	46.000	78.000	98.000	43.000	43.000	43.000	78.000	958.000	43.000	43.000	43.000	1.470.000	2.940.000	294.000
Generelt	0	29.000	0	0	0	0	31.000	0	0	0	0	60.000	120.000	12.000
Andel i energirenoveringsprojekt	400.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	615.000	334.000	255.000	200.000	204.000	232.000	296.000	1.119.000	200.000	200.000	224.000	3.264.000	6.528.000	652.800

Konti i vedligeholdelsesplanen

Årets henlæggelser

- Årets opsparing på **konto 120**

Tidligere års opsparede henlæggelser

- Fremgår af regnskabets balance på **konto 401**

Årets udgifter

- Bogføres på **konto 116**, men dækkes af *tidligere* års henlæggelser

Nøgletal fra jeres afdelinger

Afdelinger:														
LBF-nr	Navn	Byggeriart	Antal m2	Udeareal m2	Regnskabsdata				Stamdata		Socio-økonomiske data			
					114 Ren- holdelse	115 Alm. vedl.	120 Henlæg- gelser PPV	401 Opsparing PPV	Lejemåls- enheder	Ibrug- tagelses- år	Uden udd.	I/E ikke- vestlige lande	Udenfor arb.- markedet	Indkomst
0506002	Bo42: 2, Pæretræsdaalen	Tæt/Lav	1.699	4.305	25	23	267	272	16	1945	-	-	-	-
0506039	Bo42: 39, Søndergården II	Tæt/Lav	3.247	16.599	46	14	330	934	45	1982	0,58	0,00	0,33	0,68
0506033	Bo42: 33, Midgården I	Tæt/Lav	3.155	12.878	90	23	357	1.021	39	1969	0,41	0,09	0,76	0,74
0506019	Bo42: Afdeling 19	Tæt/Lav	1.586	5.859	79	27	260	965	23	1991	-	-	-	-
0506031	Bo42: 31, Strandgården	Tæt/Lav	2.040	12.479	16	14	260	734	20	1962	-	-	-	-
0506020	Bo42: Afdeling 20	Etage	1.294	1.675	54	27	288	1.553	18	1997	-	-	-	-
0506052	Bo42: 52, Svaneke	Tæt/Lav	5.532	15.620	48	14	298	703	83	1953	0,50	0,00	0,62	0,68
0506011	Bo42: Afdeling 11	Etage	1.296	3.303	115	52	350	620	24	1972	-	-	-	-
0506003	Bo42: 3, Byparken	Tæt/Lav	1.470	3.398	24	28	310	559	14	1946	0,33	0,13	0,28	0,68
0506012	Bo42: Afdeling 12	Etage	2.688	5.663	55	21	320	1.156	48	1976	0,50	0,09	0,72	0,63
0506042	Bo42: 42, Pakhuset	Etage	1.999	507	60	19	291	578	22	1987	-	-	-	-
0506040	Bo42: 40, Ågården	Tæt/Lav	2.097	10.850	35	10	250	828	27	1983	-	-	-	-
0506009	Bo42: 9, Slåenvej	Tæt/Lav	2.175	6.811	42	15	270	817	25	1968	0,35	0,16	0,52	0,74
0506007	Bo42: Afdeling 7	Etage	3.983	7.725	51	23	331	647	50	1963	0,52	0,35	0,33	0,66
0506001	Bo42: 1, Fabriksvej	Tæt/Lav	1.944	4.816	21	5	280	557	24	1943	0,69	0,06	0,65	0,69
0506010	Bo42: Afdeling 10	Etage	2.427	4.979	59	24	350	1.095	27	1972	0,41	0,21	0,52	0,81
0506035	Bo42: 35, Midgården II	Tæt/Lav	3.280	13.017	68	12	283	509	34	1973	0,34	0,15	0,40	0,76
0506037	Bo42: 37, Rosenlunden	Tæt/Lav	1.008	4.586	44	31	379	1.397	18	1977	-	-	-	-
0506038	Bo42: 38, Søndergården I	Tæt/Lav	3.499	15.634	60	19	359	923	47	1977	0,43	0,00	0,51	0,72
0506008	Bo42: Afdeling 8	Etage	3.865	8.000	54	19	263	456	51	1967	0,38	0,30	0,46	0,70
0506041	Bo42: 41, Støberigården	Etage	1.152	1.073	68	12	319	1.501	20	1986	-	-	-	-
0506014	Bo42: Afdeling 14	Etage	3.740	6.776	51	22	360	973	48	1979	-	-	-	-
0506051	Bo42: 51, Højvangsparken	Etage	14.314	54.779	63	23	250	676	222	1984	0,50	0,13	0,54	0,65
0506032	Bo42: 32, Møllegården	Tæt/Lav	1.392	5.454	34	23	309	1.189	16	1965	-	-	-	-
0506004	Bo42: 4, Byparken	Tæt/Lav	2.944	7.722	16	13	280	756	33	1951	0,39	0,11	0,41	0,75
0506056	Bo42: Afdeling 56	Etage	12.141	23.029	55	19	228	805	166	1953	0,43	0,36	0,32	0,74

Indvendig vedligeholdelse

A-ordning

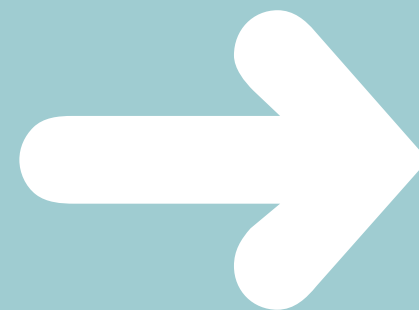
- 117 Årets udgifter i forbindelse med fraflytningerne (normalstandsættelse)
- 121 Årets henlæggelser til istandsættelse ved fraflytning
- 402 Opsparede henlæggelser til dækning af årets udgifter (konto 117)

Budgetforløbet

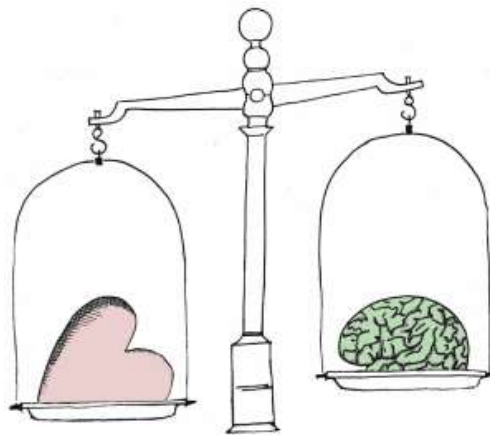
1. Markvandring
2. Vedligeholdelsesbudget og driftsbudgettet udarbejdes
 - Administrationens (dvs. boligorganisationens) forslag
3. Afdelingsbestyrelsen godkender budgetforslag
4. Budgetforslag omdeles til beboerne
5. Budgettet fremlægges, behandles og godkendes på afdelingsmødet
6. Evt. huslejestigning varsles
7. Opfølgning i løbet af året

Afdelings- bestyrelsens opgave

Rollen som bestyrelsesmedlem

Egne motiver for at
sidde i bestyrelsen

Er der harmoni?

Andre lejeres
forventninger

Repræsentanter I alle beboerne i afdelingen?

Hvilke forhold har størst betydning for beboerne?

- Afdelingens beliggenhed
- Afdelingens omdømme
- Boligens indretning
- Bygningernes fysiske tilstand
- Indflydelse på afdelingens forhold (beboerdemokratiet)
- Det sociale miljø
- Tryghed
- Huslejen
- Andet

→ Møder beboerne op til afdelingsmødet?

Afdelingsbestyrelsens rolle

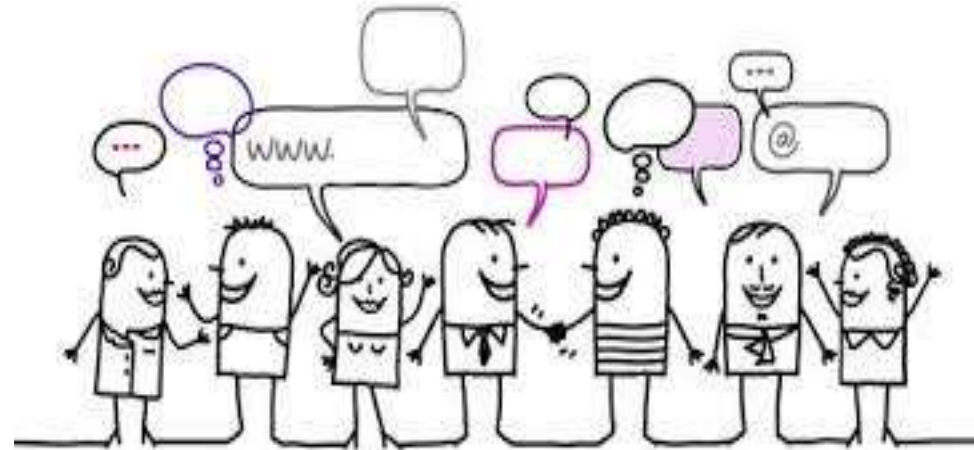
→ Sikre trivsel og en velfungerende boligafdeling

- Tager initiativer
- Er iderige og visionære
- Koordinerer - bindeled mellem afdeling og administration
- Varetager alles interesser - tillidsmand

→ Undgå at være:

- Legeonkel
- Politimand

Hvilken kultur ønsker I i afdelingen?

”Sikre god orden” - tilsyn

- Daglig opmærksomhed
- Husorden
- Bygningsvedligeholdelse ”markvandring”

Samarbejdet

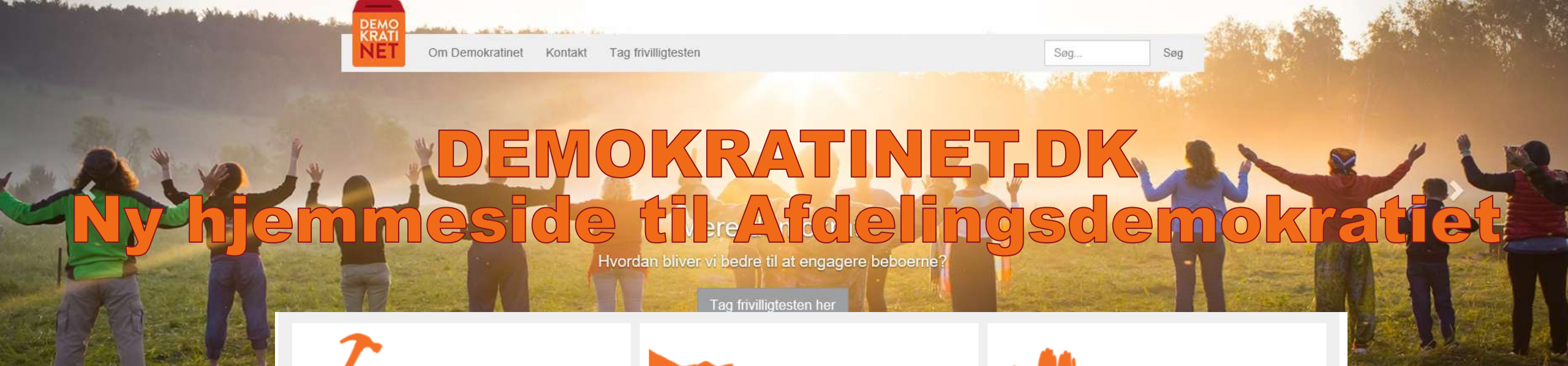
Administrationen kan hjælpe med opgaver som fx:

- Afdelingens budget for det kommende år
 - PPV, fremlæggelse, indhentning af tilbud jf. indkomne forslag
- Gennemførelse af arbejder og aktiviteter
 - Know how, indhentning af priser/tilbud, bygherrerollen
- Husordensager – afdelingsbestyrelsen er evt. sparringspartner

Arbejder og aktiviteter

→ Hvor vil I lægge fokus i de næste par år?

- De grønne områder – hvad skal de bruges til?
- Det sociale liv – skal der sættes ind med tiltag?
- Køkkenmoderniseringer/kollektiv råderet?
- Udestuer/garager/inddækning af altaner?
- **Andet?**

DEMOKRATINET.DK

Ny hjemmeside til Afdelingsdemokratiet

Mere om demokratiet

Hvordan bliver vi bedre til at engagere beboerne?

[Tag frivilligtesten her](#)

Jeg vil sætte aktiviteter i gang

Her finder du redskaber og gode råd til at igangsætte aktiviteter i din boligafdeling.

Jeg er ny i afdelingsbestyrelsen

Her finder du værktøjer, som kan hjælpe dig til at få styr på din nye rolle som medlem af afdelingsbestyrelsen.

Udvikling af beboerdemokratiet

Her finder du værktøjer og information, som kan bidrage til at udvikle beboerdemokratiet i din boligafdeling.

Jeg vil dygtiggøre mig som medlem af afdelingsbestyrelsen

Her finder du værktøjer, som kan øge din viden om beboerdemokratiet og din rolle, som medlem af afdelingsbestyrelsen.

Generel information om almene boliger

Her finder du mere overordnet information om almene boliger i Danmark.

Alle værktøjer

Her finder du samtlige værktøjer

[Tag frivilligtesten](#)

[Få dit frivilligbevis her](#)

REDSKABER TIL AFDELINGSDEMOKRATIET

Dirigentens rolle
Skal du være dirigent? Så kan det måske være en hjælp for dig at læse dirigentmøderne.

Vi er forskellige
Som afdelingsbestyrelse taler du på beboernes vegne - husk, at de er forskellige.

5 trin til flere frivillige
Brug de 5 trin til at få flere frivillige i din afdeling.

Spørgeguide - statusmøde i afdelingsbestyrelsen
Brug denne spørgeguide til evaluering af det seneste års arbejde i bestyrelsen.

Digitale afdelingsmøder
Læs om muligheden for at supplere det fysiske afdelingsmøde med et digitalt lag.

Børnedemokrati - inspirationshæfte
Vi i også blive bedre til at inddrage børnene i udviklingen af boligafdelingen?

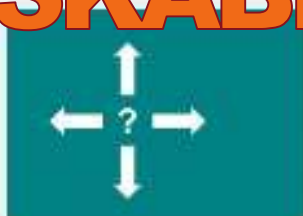
KABs film om at bo alment til leje
Se filmen og bliv klogere på den almene bolig og beboerdemokratiet.

Forretningsafdelingsmøder
En forretningsorden til afdelingsmødet er et vigtigt redskab til at sikre en god afvikling.

Kurser hos BL - Danmarks Almene Boliger
BL - Danmarks Almene Boliger udbyder en række kurser for beboerdemokrater.

Forventningsafstemning i bestyrelsen
Skab et godt fundament for det kommende års arbejde i bestyrelsen.

Forretningsorden for afdelingsbestyrelsen
Fastlæg rammerne for bestyrelsens arbejde med en forretningsorden.

Stilingsannonce til poster i afdelingsbestyrelsen
Ledig post i afdelingsbestyrelsen? Skriv et stillingsopslag, så beboerne ved, hvad det handler om.

Almene boliger for alle - på 12 sprog
En pjec om at bo alment til leje - på 12 sprog.

FrivilligLab ledelsesværktøj
Bliv bedre til at samarbejde med frivillige. Tag testen i ledelse af frivillige.

Hold et rekrutteringsmøde
Læg en plan for jeres rekruttering af frivillige.

Årshjul og aktiviteter
Få overblik over jeres aktiviteter mod et års aktivitetsliste.

Afdelingsbestyrelsen hvad er min rolle?
Er du nyvalgt eller overvejer du at stille op til afdelingsbestyrelsen, kan du her læse lidt om rollen som afdelingsbestyrelsesmedlem.

Læsevejledning afdelingsbudget
Få hjælp til at tyde boligafdelingens budget.

20 råd til afdelingsmødet
20 tips til at afvikle det gode afdelingsmøde.

Start en aktivitet
Få gode råd til at sætte en aktivitet i gang i din boligafdeling.

Stem dørklokker
Tag en runde i afdelingen og tal med beboerne om det frivillige arbejde.

10 råd til at få de unge med
Her får du 10 råd, som kan hjælpe til at involvere de unge i frivilligt arbejde i boligafdelingen.

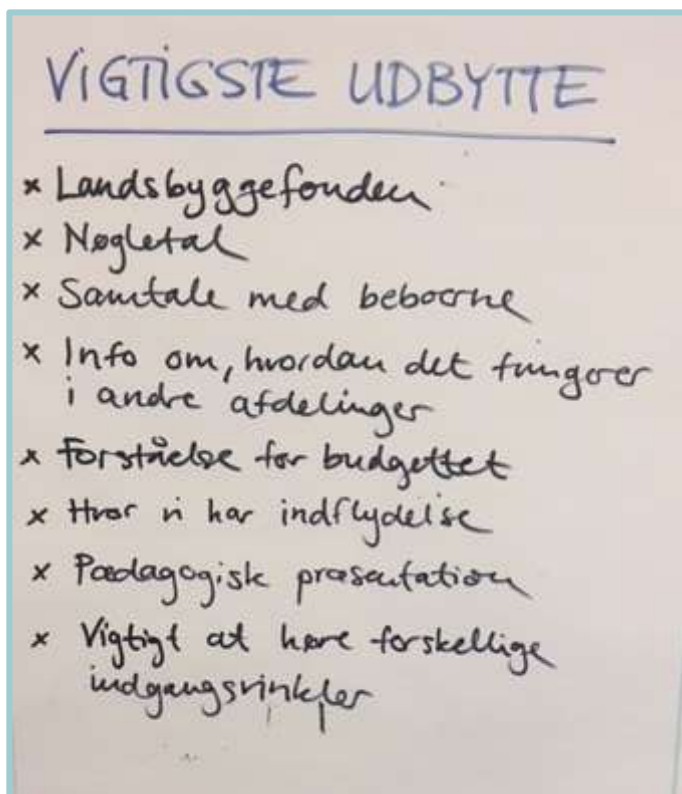
Frivillighedspolitik
Få inspiration til at skrive en frivillighedspolitik for jeres boligafdeling.

Frivilligbevis
Giv de frivillige mulighed for deres arbejde.

Hvad har I fået ud af kurset?

- Hvad er det vigtigste, I tager med hjem?
- Hvad har I fået lyst til at gøre mere af?

Tak for denne gang!